

Opustil nás profesor Kořístek



Profesor MUDr. Vladimír Kořístek, DrSc., se narodil v roce 1927 v Zábludově na Letovicku. V roce 1951 promoval na lékařské fakultě v Brně. Po promoci pracoval na chirurgickém oddělení ve Svitavách a pak jako vojenský lékař na chirurgické klinice prof. Bedrny v Hradci Králové. Dále pracoval na chirurgickém oddělení Vojenské nemocnice v Brně, odkud po odchodu z armády odešel na I. chirurgickou kliniku v Brně pod vedením prof. Podlahy.

Zde se věnoval břišní chirurgii, ale ihned se začal velmi intenzivně zabývat výzkumem v oblasti cévní chirurgie, kterou považoval za vysoce perspektivní obor. Každý týden strávil mnoho hodin na experimentálním sále, kde na psech našíval na tepny žilní záplaty a prováděl přemostění tepen autologním žilním štěpem. Již tehdy preferoval autologní žilní štěp před cévními protézami, přičemž používal pokračující steh, který byl v té době novinkou. Zkušenosti z experimentu přenášel bezprostředně do klinické praxe a v krátké době se cévní chirurgie stala hlavní náplní jeho práce.

V roce 1962 obhájil kandidátskou dizertační práci na téma „Použití žilního štěpu v cévní chirurgii“, a o rok později habilitoval. V roce 1964 přešel na II. chirurgickou kliniku FN u sv. Anny v Brně, vedenou profesorem Navrátillem, kde se zaměřil hlavně na cévní chirurgii.

V roce 1965 strávil rok na stáži v texaském Houstonu, kde poznal přední světové kardiochirurgy, Dr. De Bakeyho a Dr. Cooleyho. Tito chirurgové nejvíce ovlivnili další profesní zaměření profesora Kořístka, neboť mu ukázali, jakým směrem se bude ubírat cévní a srdeční chirurgie v Evropě.

V roce 1970 byl jmenován mimořádným profesorem a stal se přednostou II. chirurgické kliniky a katedry.

Od roku 1968 v úzké spolupráci s prof. Vašků rozvíjí experimentální chirurgii, zaměřenou hlavně na transplantaci jater a mechanickou srdeční podporu v kardiochirurgii. Jako první ve východní Evropě zavedl do klinické praxe intraaortální balonkovou kontrapulsi a mechanickou srdeční podporu levé komory pneumatickým čerpadlem, kdy oba systémy byly vyvinuty v Brně týmem prof. Vašků.

Kardiochirurgii se věnoval v celém jejím rozsahu, počínaje vrozenými srdečními vadami u dětí, chlopenními vadami, výdutěmi hrudní a břišní aorty. Zvláště vynikajících výsledků dosahoval při chirurgické léčbě Fallotovy tetralogie u dětí. Měl velkou zásluhu na rozvoji operační léčby pro ischemickou chorobu srdeční revaskularizací myokardu a první aortokoronární bypass našel krátce po prof. Lichtenbergovi v roce 1971. Je pozoruhodné, že tyto operace prováděl zpočátku bez mimotělního krevního oběhu a bez stabilizátorů, které se dnes běžně používají. Již před 50 lety zastával názor, že velká saféna je velmi cenný materiál pro přemostění tepen a neměla by být zbytečně odstraňována při operaci varixů dolních končetin.

V roce 1968 zahájil z podnětu akademika Haška rozsáhlý experimentální projekt – transplantace jater u prasat. Vytvořil tým mladých a nadšených spolupracovníků, kteří spolu s ním prováděli po dobu 13 let tyto experimenty, s cílem dosáhnout takových výsledků, které umožní zavést transplantaci jater do klinické praxe. To se podařilo až v únoru 1983, kdy jsme na II. chirurgické klinice v Brně provedli první úspěšnou transplantaci jater ve východní Evropě. První pacient, kterému profesor Kořístek provedl transplantaci jater, pan Josef Minář, dosud žije v dobrém zdravotním stavu, a řadí se k nejdéle žijícím pacientům ve světě. Za tuto svoji výzkumnou činnost byl profesor Kořístek vyznamenán v roce 1984 Státní cenou Klementa Gottwalda.

Obecně bylo známo, že profesor Kořístek má velmi dobré a přátelské vztahy se Slováky, vždy se aktivně zúčastňoval odborných chirurgických akcí na Slovensku. S pracovníky II. chirurgické kliniky v Bratislavě jsme se pravidelně vzájemně navštěvovali a předháněli v pohostinnosti, přičemž společenský program těchto setkání vždy předčil odbornou část programu.

V roce 1972 prosadil profesor Kořístek zahájení přístavby II. chirurgické kliniky, z níž se v roce 1977 stalo samostatné kardiochirurgické oddělení. Po intenzivní a dlouhotrvající experimentální práci publikoval v roce 1975 monografii „Experimental liver transplantation“, která byla podkladem pro jeho doktorskou dizertační práci v roce 1976 a v roce 1977 byl jmenován řádným profesorem.

Z II. chirurgické kliniky, která se pod jeho vedením stala špičkovým pracovištěm cévní chirurgie, odešel v roce 1991, ale ještě dlouho pak pracoval na chirurgických pracovištích v Hustopečích, Boskovicích a v Poličce.



Profesor Kořístek patří k průkopníkům cévní, srdeční a transplantační chirurgie v Československu. Kromě transplantace jater se zasloužil o rozvoj chlopenní chirurgie, chirurgické léčby ischemické choroby srdeční revascularizací myokardu a v Československu má i prvenství v zavádění podpůrných mechanických srdečních systémů v klinické medicíně.

Vždy jsme obdivovali jeho chirurgické umění, operoval rychle a přesně. Nesmírnou péči věnoval svým pacientům a na jednotce intenzivní péče trávil mnoho času i ve večerních a nočních hodinách. Často nás nabádal, abychom příčinu pooperačních komplikací nehledali nikde jinde než v nás samotných.

Profesor Kořístek založil školu brněnské cévní, srdeční a transplantační chirurgie, která přinesla svoje ovoce. Jeho

žáci se stali důstojnými pokračovateli a rozvíjejí cévní, srdeční a transplantační chirurgii na základech, které postavil jejich učitel.

Profesor Kořístek viděl daleko dopředu a byl jedním z prvních chirurgů u nás, který pochopil, že cévní chirurgie je základním předpokladem pro rozvoj kardiochirurgie a transplantační chirurgie.

Když jsme před čtyřmi lety společně slavili jeho 90. narozeniny, byl ve vynikajícím fyzickém i psychickém stavu. Zemřel jen několik dní před svými 94. narozeninami.

Profesora Kořístka jsme si vždy velmi vážili hlavně pro jeho vysoké pracovní nasazení, přátelský přístup ke spolupracovníkům a vlídnost k pacientům. Byl naším velkým vzorem, a proto zůstane dlouho v našich srdcích.

Jan Černý, Zdeněk Gregor, Petr Němec